

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шавн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 180
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
400 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИКЛАДНИКА
20 сот.

Міра зубожіння Франції.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 21. червня 1928.

I.

Ціна половини статей в усіх французьких газетах: про стабілізацію французького гроша. Настав кінець спекуляціям на зniżку і на зwyżку франка; розвіялася потреба забезпечуватися в чужій монеті — в англійських фунтах, в американських доларах; найощадніша в світі нація, французька, знов могоме скласти гріш у шадниці, у вартісній французькій папері, навіть у панчохи — без страху, що вартість заощадженого гроша не знатиме як поникне. Ще трохи, а — десь з кінцем цього року — знов появиться срібна й золота монета і пощезають заважені і підрані папіри. Франція, мовляв, вертається до того фінансово-грошового стану, в якому вона жила від Наполеона аж до 1. серпня 1914 року, себто до великої війни. Мовляв, кажемо. Бо в дійсності про поворот до передвоєнного валюти у Франції не можна говорити. Поворот є, але тільки до назви, не до вартості.

А чейже саме у вартості суть гроша, не в імені!

II.

Стабілізований французький гріш казаватиметься і далі франком. Однак франк цей матиме тільки одну частину передвоєнної вартості, висловленої вагою золота. Пять франків рівнятимуться передвоєнному одному франкові, сотня передвоєнним двайцятьом. Чотири п'яті зартости французького гроша, розвіяні в нівець, — це ціна дорожесних стріль, розсипаних по всіх фронтах протязом чотирьох років війни, ціна втратених кораблів, ціна безмірних поруйнованих вартостей. Цим разом війна не розбогатила народів, навіть переможців, за викомом одних тільки американців. А що й говорити про переможених!

До переможених — правда, не на французько-німецькому фронті, а на інших фронтах і плащинах — належимо й ми. Наша тісняша Батьківщина під ярмом і панує над нею закон переможця. Богаті не були ми ніколи, навіть перед війною. Але і в такому паннеризмі, як тепер, ми ніколи від чужіх визволення нашого від старої Річнесподити не були. Пошукаймо — хочете? — за мірою нашого зубожіння, яка буде й мірою нашого нещастя. Vae victis!

III.

Поважні французькі економісти вважають, що відношення вартості між старим франком і новим, 1:5, є показником і мірою зубожіння не менше виномий. Почисліть наприкінці. Валюти своєї у нас не було і нема, то й таким показником не можемо орудувати. Але є інші, склад, міліон щоденних газет заповнювало перед війною потребу нашого племені в Східній Галичині: було „Діло“, було „Ново Слово“, був „Руслан“, Народні Часописи, Галичинин, Прикарпатська Русь. Сьогодні є — ще! — одно-єдине „Діло“. При цьому зверніть увагу, що є нас тепер по цьому боці фронту вдвоє більше, ніж перед війною: Рига. Тоді ще — хона воно й нелицьке — перенести скільки при мірників, друкованих і продаваних

теперішнім одиноким українським щоденником у підяремній нашій Батьківщині, і порівняйте її зі скільки друкованих чисел і аркушів нашої щоденної преси під Австрією. Візьмімо під увагу всі ці показники

й обставини, і матимемо приблизну міру нашої збідності, нашої припущеності і нашого сорому.

Vae victis et infirmis!

В. П.

З одного маху.

Оригінальне інтерв'ю з марш. Пілсудським.

Несподівана зміна польського уряду, а радше уступлення марш. Пілсудського з президентури польського кабінету, викликало вські здогади і толки в публічній опінії. При відомій таємності і дискреції урядових чинників та нехтуванні преси ця зміна мусіла викликати загальне здивування, кладучи низку знаків запитання в справі посередніх і безпосередніх мотивів та причин довершеної зміни. І булиб вони на якийсь час згубилися в сірині буденщини, якби не услужливий „Голос Правди“, який — після своєї повної неопіформованості напередодні кризи уряду — опісля для своєї реабілітації не заповів був сензаційного інтерв'ю з марш. Пілсудським на тему, чому він перестав бути: головою уряду. Сьогодні те інтерв'ю ширше вже не по всіх усядах не лише польської держави, але й поза її межами, викликаючи різні думки й різні враження. Марш. Пілсудський не обмежився до санаційного „Голосу Правди“, але щиро розділював своє експозе кожному, хто хотів і міг з першого розмаху запитати за нього (щоби його мати в першій руці дохід з експозе призначено на потреби двох знайомих і стот маршала, що після довгої колотнечі вступили в орбіту ідла), застерігаючись лише, щоби все сказане було видрукване без ніяких змін і пропусків.

„Вільно дам писати коментарі, — говорив розмовець — як хочете, але змінювати моїх слів не влізло“.

Жаліємо дуже, що обем нашого органу не дозволяв нам в цілості подати експозе марш. Пілсудського, його промови, яка вже нині є історичною. Зовсім природно, що ніяких змін в ході думок ми не будемо робити, але пропуски несутніх для нас річей є конечні.

В своєму експозе марш. Пілсудський підкреслює перш усього, що він зовсім здоровий. Так відповів йому лікар на його питання. Розпоряджаючи своїм здоров'ям (це вже важче!) і життєм, він міг би виконувати всі до теперішні урядові функції коштом свого здоров'я, або за згодою президента держави і товаришів-міністрів взяти довшу відпустку для порятунку здоров'я. Та цього він не зробив і уступив з президентури кабінету. На те склалось багато причин.

Перш усього марш. Пілсудський органічно не терпить уряду начальника кабінету і тому вже давніше просив президента держави, щоби той підготував собі з думки трьох-чотирьох людей, які по черзі могли би сповнювати цей прикрий уряд. Бажаючи негайно вяснити цю справу, розмовець порівнює уряд голови кабінету з урядом президента держави.

Президент у польській конституції є поставлений у фальшиву ситуацію. Будучи представником усього держави, він не може репрезентувати се-

бе, своєї думки і свою працю. Президент не має права добору навіть найближчого окруження з людськими й горничними виключно. Це значить, що

„якби через свою конституцію поводитись з вибраним чоловіком, який мого було бачити і стохити найнижче — відповідало б перш історію, поводитись так нікчемно і нечесно, як не поводитись ніхто в світі навіть зі своєю удержанкою або з особою зовсім від себе залежною“.

І тут приходить розмовець на думку його власної історії, коли то він був начальником держави і

„коли після побібно перебраної мною війни, як головиний рожд, рішався я після довгих вагань не робити нічого і дхити Польщу на власну долю. Ті мої вагання обхоплювали рішення питання: Чи маю сойм, так, суверенний, сойм повів, розіграти і призначити його ногою побідника так, як не за заслуговував, чи вибрати той біляк, який по суті і історично вибрав — пошинути Польщу саму собі. Сойм повів, що в тих часах працював над конституцією, а своїх рахунок щодо вибору будучого президента не загався в своїх припущеннях: що на те ставляючи: буде вибраний ніхто інший, тільки незвичайно популярний в цілому народі, не змігний аганіти себе заклакністю грошей чоловік, який своєю побібно перебраною війною і силою характеру вивіз Польщу з хаосу і дав їй значно більші гранілі, ніж ті, які їй зачеркнено всьодні. І тому конституційна праця пішла в тому напрямку, щоби будучому президентові зробити стільки прикостей і стільки — скажу — ганьби життя, скільки могли вдумати адміністрації і повторно галузі умі“.

В такий спосіб намагалося засунути в кут конкурента пресьольської суверенності. Але марш. Пілсудський зробив збитка соймовим суверенам і уступив від того уряду. Тоді вся ненависть звернулася проти през. Нарutowича, якого й згадано зі світа.

Іншого покрою є уряд голови кабінету, який в польській конституції виглядає всемогутим. Але тільки з першого погляду, бо й цей уряд має свої темні сторони. Мачою опініювати й вирішувати все, прем'єр фактично не може працювати. Він робить

„свою працю непродуктивною, неефективною. Може бути, що мудрий сойм суверенний повів мав і те на думці, щоби можливо багато суверенності, спеціально до скарбових кас, зберігти для себе, для соймових послів“.

Кожик на протязі свого двоїтнього урядування марш. Пілсудський міг багато зробити, то тільки тому, що велику частину своєї „всемогутності“ скинув на проф. Бартеля. На кабінетовій раді розмовець підніс, що уряд прем'єра є тому такій важкий, що його головною діяльністю є лийнення підхідків. Голову уряду закидується масою меморіалів і санборатів, які треба ургідувати. Міністри підкидають їх прем'єрові, а урядові міністрам.

„Я випадков найкращовий — на мою думку — спосіб уміжовати самих лийних міністрів, а не їх урядовців, зливаючи самих міністрів читання ежжубрацій їх урядовців, щоби то потрібних до процесу урядовців“.

Виною всьому пристрасть до пеналізації, до скупчування в одних руках безлічі дрібних й мініатюрних справ, а далі пристрасть протекційності, шпр. у справі

„усунення якогось державного функціонера чи напавки — визначення за неіснуючі отари незвичайно тілних молодців, або зльнення від відповідальності за скарбні заважання цілої лийни невичайно мизки і невичайно вердочних людей, які лише через намови й якісь лийні мавіанції отягули пальцями до скарбового мішка“.

І тому уряд прем'єра є такий важкий і невідчужний. А тут іше лікарі ствердили, що

„скільки рятунком при спривованні отільки урядів є для мене залізники і коїнебудь боротьба зі собою, бо вона ще найбільше коштує і може найбільше підкопує мого здоров'я“.

Ось причини, які примусили марш. Пілсудського просити президента держави, щоби звільнив його зі становища голови уряду. Та не ше не всі причини. До них приєднується ще й сумна конечність неспроможності співпрацювати зі соймом.

„Кожик я не борюся зі сойм, то й нічого іншого не роблю йд. а зима фельз-стало бия і козав павів посідів, бо вола мають таку методу праці, що зобража-перетече волю ефективність і продуктивність“.

Посли — як діти, а сам процес лічного говорення є найпотворнішим з помислів.

„Я сам належу до безодняків, які — як то й бачити у саді — зміють зворушувати, зміють мавити форму, зміють скарпати так, що сали я приваляла до утв безодняків. Але коїлиб мені за протязі кількох тижнів казало щоденно промовати публічно, то й зважав би себе остаточним шматком. Тимчасом назове послів можуть це робити в соймовій залі не за протязі кількох тижнів, але на протязі кількох місяців“.

А при тому поводитись вони ганебно, немов би соймова сали була корміном.

„Кожик я після мого право вершати, кричати, кидати обиди, писати скарбові інтервенції, що доторають цю і іншій, має право і привілей поводитись як самик і кидати, а згаді ті, що така яка працюють, як то є з міністрами. І за шалену працю збирають якісь галузі гроші, мусить розішлюти адвлати надзвичайну пошаму для тієї сали. Воли поклам вілію говорити не до ризик, які охили словом не претягували до справ, яка є на денному порядку, і частю говорати так аудно, таком незалежно томлячю мовою і формою, що можна тічати шлукоцних боля“.

Для вижикання якогосьбудь неворозуміння додам, що сам особисто, як диктатор Польщі, а скільки сойм, що за зробоство і міг розділяти сойм повів пієли побібно закінченої війни. Того я не зробив. За весь час, як голова кабінету, поводився я більше конституційно, як сам сойм. Тому ніхто не може мене облінуувувати в недовісті демократичні пошти, що є в моїй голві. І дуже ба-мав би я, щоби назове послів не утворювали своїй методи праці з демократичном. Своєю працею воли не правують тесті демократичності“.

Кожик розмовець на становищі голови кабінету побачив методи праці третього сойму, то вирішив, що має до вибору:

„принити вську співпривіє зі соймом і віддати до диспозиції пана президента, щоби Польщі отримувати нові права, або уступити зі становища голови послівського кабінету, який мусить співпрацювати зі соймом“.

Марш. Пілсудський вибрав те друге і уступив зі становища прем'єра.

Але

„якби намінив якийсь кріп і стаю до інформувати, президент на тейм кабінету, позичив і президента на тейм кабінету, що який бачу на себе ділячи і так само

аміло витисне конвенції зі своїх дачей".

Уступаючи а прем'єрства, за згодою президента держави і голови кабінету розмови зберігає в своїх руках директивні у відношенні до міжнародної політики.

Ось докладний зміст інтерв'ю марш. Пласульського. Ясно, що відносно його оригінальності й сенсаційності не може бути дарю думок. Потрібну аналіз цієї розмови, пірніше: промови, лишаємо нашим читачам. Зі свого боку зазначимо лише, що в світі цієї заяви наш погляд на довершену зміну і далі перспективи польської внутрішньої політики, висловлений в передовиці "Несподіванка", був найближчий дійсності і правди. Ніхто ще досі так досадно не критикував обов'язуючу конституції і конституційних установ польської держави; ніхто ще так не характеризував конституційних послів та їх праці, процесу діяльності міністрів і польської бюрократії; ніхто ще не замикав у своїх емоціонально ядерних словах такої суми погорди до життя і світа...

Ольга Кобилянська в Празі.

Як витало нашу письменницю в столиці Чехословаччини.
(Доповідь із Праги.)

Позвольте Вашому читачеві опис того, як витало Ольгу Кобилянську золоту Прагу, поміщений в "Ділі" з дня 17. червня, доповнити деякими, надією, цікавими подробицями, при чому нехай буде відомо для короткості аргументувати з перелічення довгого ряду видатних представників різних установ та організацій, що взяли участь у величезній тапці великої письменниці, при участі кращих представників також чеського громадянства.

Ольга Кобилянська здержалася була, як відомо, в переїзді на лікування до Франценсбаду на кілька днів у Празі. Хора письменниці не могла опертися висловленому їй бажанню тутешньої української громади побачити її і привітати. І витала велику письменницю українська, а й сама чеська Прага шире й достойно. Три дні продовжалося випрошування "свято".

Про самі приїзди зустріла письменницю українська громада осяйно. Управа Власоного Діря виступила на ту ціль сально, що служило для прийняття приїжджів із загальною високопоставлених гостей. Одні з аранжерів прийняття впроваджує під руку велику землячку до сальону, а інші вібралися представники всяких укра-

їнських організацій. Вигляд у письменниці скорочений, але бадьорий, та, хайється, погли відмовляють похиту. — Витало письменницю представники українських високих шкіл і цілої низки інших еміграційних установ та організацій, пражських і подебратських. Явилася й витала українську письменницю промовою і кайтами делегація чеських жінок. Кітток увага було багато. Промов приїжджів вислухати вміщеної довгою дорогою письменниці-напівити — нехай не у гніа буде ораторамі — за багато. Описав віднесено дорогу гостю а її товаришкою подорожі до поблизького готелю "Власон" на мешкання.

Треба зазначити, що приїзд О. К. був віззований у цілі пражської преси замітками, а то й окремими статтями.

Ранок другого дня після приїзду проведла письменниця в тісній товариській гуртку представників тутешнього "Союзу українських журналістів і письменників". У "програму" увійшла трьоххвилина приїздальна "промова", а в далі за журналістичною "малюю" пішла гутірка на теми літературні й загальні, спомини і т. д. І вкешті кілька снів офіційного прощання. Але письменниці не було спільно покидати товариство "робітників пера" і мила гутірка захопила й час обідній. — Тогож дня витав О. Кобилянську пражський Український Соціологічний Інститут поплудняним "чаєм".

Завершенням пражських днів Ольги Кобилянської була влаштована в її честь Академія, що на третій день її тутешнього побуту відбулася в пражській Репрезентативній Домі при участі не лише представників української еміграції, але й численних чеських гостей, м. ін. представника чеськ. міністерства народної освіти, чеських високих шкіл і літературних кол, на чолі із симпатичною постаттю Адольфа Черного, ветерана чеської науки й літератури та піопіра надбуження словянських народів, що своєю шире приймає до польської нац. культури зумів погодити з не менше ширю прихильністю до українського народу і його національних змагань. Програма Академії відома із згаданої на вступі кореспонденції "Діла". Зазначити годиться, що найкращою частиною Академії була дещакішо змістово і ширю та глибокою пошаною до письменниці промова промова, представника Славянського Семінара при чеській університеті, проф. Горак, на якого думку, ряд творів української письменниці став триаким добутком не лише української, але й цілої слов'янської літератури. Від чеської Жіночої Народної Ради витала Кобилянську промовою і кайтами п. Ружела Ванкова. Позатим візначено численні приїзти, м. І. від президента чеськ. парламенту п. Машиерта, від голови міста

Праги д-ра Банси, від ректора Карлового Університету проф. Нідерле ітд. ітд.

Наша письменниця, що повилася, прийнята шумними облесками, на саль, опираючись об палицю, не була в силі задати недуги, утомі і зворушення відповісти на всі ті шани пошани окремою подякою-промовою, а лише — як пише одна з чеських газет — "се скромно уклані од стоальку".

Хто цікавиться тим, як витала українську письменницю "чеська Прага", і чеською опікою значинія й творчості О. Кобилянської, нехай перелистує чеську пресу а часу її пражського побуту, де знайде м. І. теплом повільну статтю того самого проф. Горак, який словом і пером дав себе пізнати широкій публіці як ширій прихильник української літератури і поклонник одної з кращих її представниць — Ольги Кобилянської.

Г. К.

Українська мова в школі.

Зід українців у Львові.

Для 1-го липня радня у Львові краєвий зід українців. Мета зїду: вміна думок про методи навчання української мови та літератури в середніх школах. Зід цей, організований виділом "Учительської Громади" у Львові, підготовлено дуже слабо. Як це зазначив один із його учасників на початку зборів, більшість учителів на провінції могла довідатися про зід шойно в останніх двох днях і то випадково а пресі. Тому не диво, що українців а провінції сіхалося мало: на 50 учасників нарад було їх людей 20.

Проводив жаралами дир. І. Кокоруді, (заот. ісп. О. Попович). Матеріалом до дискусії став реферат дир. Л. Крушельницького "Проект зміни плану навчання української мови та літератури в середніх школах". Реферат мав цілу низку свіжих, сміливих думок, авернених проти надто охлястичних рямів шкільного навчання. Референт виступав рішуче проти перевантаження учнів заміто спеціальним, неікавим матеріалом старої літератури, що не в еді захопяти молодого покоління пі ідейною пі художньою партією, а навіть розбудує в ньому нехті до різного письменства. Зразки найдавнішої доби нашого мистецтва еді було би давати в мистецтві перекладах і порівняти їх із творами а інших літератур. При новім письменстві треба вірвати із метоюю навчання життєвості а готових у підручниках характеристик письменства, його творчості та схематичних літературних напрямів. Усю увагу треба покласти на безпосередній контакт із творами і на підготовку самостійної праці учнів. План навчання на всіх ступнях повинен бути

однопільний. В етатних планах навчання шкіль треба присвятити весь час на ознайомлення із суцільною літературою.

Реферат Л. Крушельницького, що формулював деякі доматія думи рішуче привів до довгої загальної дискусії. У ній заібрали голою п. Біленький, Калінович, М. Рудницький, д-р Шан, ісп. Копач, Шиллер, Бурно, Залеський, Никільшин і Турляський. Питав, якраз стільки, що промовою важко було посередити дискусію на конкретній темі: як і в чому змінити план навчання літератури. Більшість із присутніх торкалася загальних боліток школи і мови літературної мови: налостачі мови підручників, вілжих із духом часу і мови драматич та правописного світа. Кількох промовців стверджувало, що більше болючий факт, що чимало українців вивчає промовою різною мовою. Промови на цьому ж таки зїзді давали аж надто багато прикладів цієї темної правди (аж уха боліли від шортов: "ходить о то" і "ходить про...", "попрошу о голос, обим проща", "як са мні ала...").

У відповіді на деякі українці доматили референта ісп. Копач аверта, що алучно увагу, що не треба а гімалій переборшувати у навчанні т. за нової літератури, хоча би а таких мотивах: 1) в еді сучасний письменник, що найбільше шкільні підручники, може не еді життєм заізнати своєю доброю славою і шми кинути тінь на всю літературу. 2) в еді сучасний твір етас арозумілив аж у вілких роках; 3) примусова шкільна лектура може анехотити утлі до творів, якими вони повинні есакіжувати саме після її скінчення.

Делегат учительства а Воллі Шиллер висловив жалю, що не привезе із шкіль зїду готового плану, на який та думи адуть його шкільні товариші. Одностак висловив від них побажання, щоб "Учительська Громада" організувала та зїзди учителів також від інших провінцій навчання.

Дарма, що деякі львівські учасники зїду висловили думку, що зід не еді пав марю, — після 7-годинної дискусії він заізнаний загальним ерамієм повного несподоготавлення. На шасті 7-часники не прийняли ніяких есакіжів революції. Зід доручив аніліоні "Уч. Громади" вибрати комітет, що візготовив би матеріал до найбільшого зїду а етот конкретним планом і візйом у ерозуміння а гуртками українців на провінції. Іншими словами: зід заізнаний тим делегатором, який "Уч. Громада" повинна була виконати, есакіжувати еді зід насіх.

МИКОЛА МАТІВ-МЕЛЬНИК.

4)

Із нетрів ночі.

(Продовження).

— Так он які це москалі...

Чи вернуть вони до своїх табунів веселих, чи...

Я забув про все, а звуки рідної пісні потягли мене до тих сірих шинель: Я не стямився, як наші голоси злилися у дзвінкий тербет і... я ширю стискав руку козака Василя Стеценка.

Потягнувся балакаючи далеко у глибини ночі. Цей уродливий, високий козак із синіми дзвіночками, темиорусним чупром, а тонкою музикою в словах, приніс до казямату подихи спілого абіжжа, і якийсь дивний чар руху, сили й здоропля... Тюрма поширшала й наповнилася ласкавими сміху.

— Ех, і прийшлося так спочити, а то тікає, тікає дивом й ночами — та зовсім замулились. Захотілося грушук... а швай стягнув за логі: зловил і кришк... Ну, ось тобі й Херсон, Трохиме! Хібаж таки не втекли би були, якби не ті чортівні грушки...

А так поцупили аж сюди, пімали й будуть уже сидіти. Перше за те, що вітали, а друге — по "аграрному вопросу" — значить, крали німецькі грушки...

І слухав я казки про далекий Херсон і про ту "волю", що скоро "требувати" будемо.

— Прийде революція... і тоді визволятимемо Україну... поставимо нові межі й нові порядки... А тож за якого чорта народ страдає? — Хіба мало кісток посялоє під усякими "кріпостями" — та аз кетоді Николушку, чи аз розстріну Распутіна? Приходить время, як казав Тарас,

та ще люте!... Одважимо солі з лихвою й виженемо сволоту, а Дніпрі, в морі потопами, мать їх розтопи!

— Так, так! — приткнув під стелею гасник, кліпаючи присліпим оком.

Я летів степами. В уках давоння подих просторів, далеко... далеко гонив вітер розхвостані золотогриві табуни... У головах під сонцем дзвонила вітра у дзвони хрусталеї... Я біг за волошками під очей, за жагою червоних маків... Кудись по широким килимах з блаватів і горниціт...

Грудочки срібла падали десь на тафлю сньогого дзеркала...

Минали дні за днями. Ми зі Стеценком і Трохимом Сірим абуємо тюремні години. Прямо гонимо одну за другою: щоб скуки не несли. Заборонили співати, бо то не е, пане-добродію, якась корчма, але військовий арешт. Ну, хай вам, але говорити буду... навіть а москалями... Я ще не розумів тюремних тайн і прийомів, тому треба було заізнати від: аз, буки...

Так ось нас заарештують... ну нічого. Перші вражіння: а вами не церемоняться. Починається від кучерявих притників і степенується далі, далі аспід. Зразу легенько: глухі буханці, а далі ключі, кулак. "Ви" переходить у "ти". Влібрають "інсінті", складаєть "куплю а оранком" обривають бляшани "оадоби" а ковніра і заібраються до вашої приватної власности, до душі голої... І це останнє найболініше. Заібрають вам листи, блокнот а найтайнішими справами; питають за найменний почерк, за дрібну карлючку... А, тут ще кусинк олапів, окладника а бумажної пакки, гаманець і ножики... Зразу здається, що ви ніщо, що лише шкура сама на вас і чомусь ви востаєте, ападаєтеся а землю — горнітеся і кикуєте зі своїм усім "я", а цілою душею, розмінуєтеся на найдрібнішу монету. Губитеся а за-

душливому пілі... А там стрижуть і заіганюють у клітку. І витягаються з усіх закутків до вашої душі пазури ехидної самоти. Сопухи. І пріца, як салдацька повія...

А понад вами час бездушний, тупий, безмечний...

І якого чорта той "ембер малар" так безнастанно молятьсє? (Ми з ним уже не говорили, я мав товариство.) Цілий час гойдається як рабін і побожно, аболено зітхає.

— О, Боже, Боже, о, свята Діво! Ах, ах... хх... (І затім поіхав голосно.)

Але мені було дивно, Мені все чомусь видавалося, що він тільки перебірає губами, наче кіш у спеку, а більше шурить вухо до нашої розмови... Я почув до нього холодно нехті, що по малу переходила в ненависть.

Другого ранку Вертачнійа покликвали до канцелярії; по хвилі прийшли й по мене. Ми гинули собі прямо в вічі. Його повіки кліпали, а з німці зелені стрілки якоїсь горячки й неспоконі.

— Ви добрий пташок, тепер а все вже знаю! — заговорив до мене профос. Таких як ви, ми скоро позагоджуємо!

— Не розумію!

— Зараз, зараз... Пане Вертачнійа, розкажіть як то було!

Вертачнійа забрехав безпам'ятно...

— Пішла брехня, я з вами про ніщо не говорив, це безлічна провокація!

— Та-а-а? А а москалями що ви говорили? Га? Пригадайте собі добре... Ви вже два дні з ними перекакуєтеся, мало не плачетеся, ні?

— Я на це, пане Вертачнійа, можу мати лише одну відповідь... моя долоня прістала до його щокі, як до халани...

— Стерпво, шуваль прістала! (Продовження буде.)

Панам, що перші перед 30-ма роками (1878) алавади (сидит арісток) в українській мові в академічній гімназії, шкуру дошки на великій дорі в сумі 455 дол. і 8 м. дол. у корисні своїй більш як пів століття молодих товаришів цієї гімназії.

— Справлення помпоз. Ві аспорт. Т-ва „Україна“ просить нас зазначити, що в комуналіст. Т-ва „Діло“, ч. 146) останнє рішення наслідком недовіди коректора вийшло помпозою. Це рішення має вигляд так: „А шість наш веде тільки до одного: до віднесення українського спорту на вищий рівень, до виборання йому такого значення, яке відповідаєб бідності нашого великого народу“.

— Вийшли три кімнати і кулі в городі при Опері в Гребенів до вишайку у Скопача. — Львів, Візантійого Поля 2 1—1

— Коли ностана на дворі тепло не-дето прохується веснянок і килим на ліпці. Замість усього серпентів проти них аля-тетиком усього користуються оригіналь-ний препарат аптекар Лешніпера. Коли судити по наслідках, то можна сказати, що оцінка складів цього препарату впадала під кожним оглядом швидко. Шорав частіше туєю думку, що препа-рат Лешніпера впливає швидко, доплівно і нешкідливо.

Театри.

Міський великий театр:

3-го г. 7-30 веч. „Турандот“.

3-го г. 7-30 веч. „Турандот“.

Міський „Театр Новин“:

3-го і 4-го г. 7-30 веч. виступ театру „Qui pro Quo“.

КІНА.

„Палас“: Королева лондонських са-вонів.

„Лек“: Легка Ізабелла.

„Аполло“: Гаррі Пайл — Чорний Перо.

„Фатоморган“: Зов кроки. Царські клякати.

„Байка“: Том Мікс.

Дописи.

БРИДЩИНА (Рільні стрийки поширю-ються). Незаконні умови, які палують у нас по семах, дійсно виводять уже з терпіння в рільників наших елітських об-робників. Рільні стрийки починають ви-бухати у нас чимраз частіше і в чимраз більшій кількості. Перед кількома днями вибух такий стався у селі Берліні і Руда в Бридщині на плянтілі хмелю в мей-кад діляці Шайда, а тепер спілки мейові Броди, де головним директором є поляк Рудорф. Страх вибух, як звичайно, на-вело на діляці платні рільників, бо на-вело вибух, для діляч 80 сот., а для чоловіків і вол. на відведенку працю-є від 6-го год. рано до 7-го год. вечером в сімгодинному перерозі на обід Той сам-дір бере за часовишко від селі у сво-їх лісах від одної штуки худоби по 60 вол., за фіру дрібного ріль 15 вол., а за фірму заробіток селянина за півній день 3 вол. Перші застрайкували ріль-ники в Руді, яка є старим поль-ською колонією. Доказавшись про-страйку, виїхав заради до села Берліна посол Вислоцький, який скликав там віче в справі страйку. Велике непорозуміння і клякву підчас отрайку викликала тут польська партія, очолювана, для не-спаса на українське віче свогого деле-гата, який в суртоті місцевих поліців добував українське віче і рільників об-лижками поштыла багато латних селян в членів партії ППС, забираючи від них по 3 вол. щинсового і по 1 вол. місячної екадції. Забравши гроші, цей палок по-їхав. Ходять слухи, що він по пороу-чував і вікни, не зрозумівши нічого від-дає. ХоХодить слухи, що він по пороу-чував в підземі прайлаз ланисне зро-бити клякву між українцями, які заре-мені тут селіробітською акційою во-дють службу польського панна, як іти солідарно проти свогого ворога. Аж по-ділях дикх ситуації змінилася, бо се-ляки зрозуміли польську клякву і при-їхали ще раз до посла Вислоцького в просьбу зайтихся. Іх справою, бо по-делегаті ППС, який зробив добрий інте-рес в селянстві і в дворі, загинув екад-Лосол Вислоцький вийшов з села, де стався страйком і боротьбою се-ляки за клякву умовили прай.

3 концертної салі.

Попис екадів В. Муз. Інституту ім. М. Лисенка у Львові. З всієї маси продукції екадів В. Муз. Інституту ім. М. Лисенка годиться звернути увагу на деякі за-мітні і середні і в інших роки. Іх фор-

теплових екадів назвемо екадів IV. р. Шатковський, Федасіву Дарію, Оршину, Хтеяну (Філія Дрогобці), Головачіву (Філія Перемишля), V. р. Котоніву Ірину (Ф. Перемишля), відтак Іх VI. р. Федасіву Оксану, Котоніву Наталю, Лисковіву та в VII. р. п. Фартуківу. На особах увагу заслуговує побіч фантазі Мендельсона, відіграної утєв-цею VI. р. Черкасською (Філія Пере-мишля) та побіч уже більш концертних продукцій велими талановитих екадів VII. р. Біленької Нелі (концерт Гайдна д-дур) та Р. Шухевича (Симфонічні варіації Це-зара Франка) — продукція ще дуже мо-лодецької екадів перемишля Мун. Ін-ституту, М. Висницької, яка у прелюді Маркса та Лєтєвської парадіа в Ріго-летто алявила вже стилістичної вищої ко-льоритної техніки, як і глибокої алутич-ности, що годі вже буде сумніватися в її винятковий музичний талант та великі да-ві до невистіжної кар'єри.

Екадів серпентів алявила тим разом на середніх і в інших роках чомусь в тро-хи меншій кількості. Між Іх продукційми треба відмітити похвальну Тартініні Со-нату г-моль (Висницька, V. р.) і Концерт Моцарта д-дур (Огородніа Ст. VI. р.)

Іх продукції сольоспіву найбільш ви-ривані і поправні були пісми Шуберта, відіграні п. Коваліву, (II. р.) та арія Марійки (в „Проданій Нареченої“ Омо-тані) і Лисенка „Розвійтеся з вітром“ — у виконанні п. Кузьмінної (III. р.)

А всеж таки... коли бути строгим, мо-жна замітити, що деякі Іх тих пописів (головно нижчих роки) були трохи за-довні, деякі Іх тозок, особливож серп-кових, могли бути вкорочені так на до-бру половину.

Ч. В.

Лист до Редакції.

Високоповажний Пале Редакторе! В останньому часі мюнхенський „Фель-кштер Бесбахтер“ в кореспонденції з Парижа подав цілу клякву „сенсаций“, а між іншими і те, палом то в Празі створе-но новий уряд У. Н. Р., в якому я зай-маю становище міністра пропаганди. З огляду на те, що ці „сенсаций“ в тижни-або інших коментаріях повторила пре-са по обох боках рильського кордону, у-важав потрібним для кинивлення даль-ших можливих коментарів та опроекне-ді аже подітих заявляти, що мені нічого невідомо про створення нового уряду У. Н. Р., а тим більше я не займаю з яким ставишми „міністра пропаганди“. Під теперішню пору займаюся виключно малярством і в зв'язку з чим немож-ливи оправами і роботами я в останньо-му часі перебував за кордоном.

Приміть, висловлюю свої пошани.

Львів, 1. липня 1928.

Петро Холодний.

Зі спортивного життя.

Лехія-Україна 5 : 1 (2 : 1).

Україна II. — Лехія II. 1 : 0 (0 : 0).

Перша дружина України закінчила свої ака-адії за неспівство в цьому се-зоні несподівано високою поразкою. Складені на це різні причини, але го-ловною була така „пех“, що переселилася Україну від першого гола до останньо-го. На основі ходу гри Україна повинна була вийти може й ремісоно, але щом, коли всі Іх стріли, навіть найтяжчі, до-шли знаменитий воротар Лехії, коли між-тим всі ворота Лехії лобувті або в пер-едбражковому заміння, або наслідком за-сорого високої в вороті Релери, або в дрібних помилках оборони й помочи, які протівники умів лєтайно викорис-тати. До того раненій Горобець вийшов у другій половині з грища, так, що Україна грала більше як пів години в десятку, що й припечтало Іх по-ражку.

Товариські змагання України II — Лехія II перервав суддя п. Верхова пе-ред часом, бо одним виключенням ним грає Лехія не хотів вийти з грища.

Виділі до 300.

Вислід недільних змагань.

Катюніні. Польща-Швеція 2 : 1 (1 : 1). Виділі 16.000. Суддя Бауенс (Ні-меччина).

Львів. Юнак „Чорний“ (субота): Краков-Погоць 3 : 3 (3 : 2). — Неделі: Висла-Погоць 7 : 4 (3 : 2). — Чорні-Краков 2 : 2 (2 : 2).

Лігові змагання.

Варшава. Варшавянка: І. Ф. II. 3 : 0. І. Ф. II. не приїхав, тому змагання прарховано в користь Варшавянки 3 : 0 (у зв. „валковер“).

Горунь. Т. К. С. — Л. К. С. 2 : 0 (0 : 0).

Змагання А. илиси.

А. З. С. — Гаснонь І. Б. 2 : 1 (1 : 1).

Автобусове Повіззя „PRAGA“

СТАЛО НА СКЛАДІ. ПРЕДСТАВНИЦТВО:

Львів, вул. Ягайлонська ч. 7. Тел. 305. 1-1-1

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр дир. П. Карабінєвича.

Ст. Самбір 4/VII Гейта. 3/VII ВІА.

До хоріу прийму добрих теморів і со-пранів. 3-4

ДРІБНІ ОГолошення

БЮРОВОЇ панни, що володілаби пер-фектно німецькою мовою пошуку-ється до бюрової праці. — Зголошення до Адміністрації під „Негайно“. 5 1-1

ГОДИННИКИ „Zenith“ „Longines“ та-кож біжутерію алясоного виробу поручає: Домбровський Я-Розва-жєвський, Львів, (Готель Жоржа). — Догодні умови. 2481 2-?

ДО ЗАМІНИ дуже добра вигідна па-рочія — містошко, стація і пр. в місті, близько, одна церква, тата добра, мурована, нові будинки — за від-повідну на підгірю. — Зголошення до Адміністрації „Діло“ під „Містошко“. 2387 2-3

ПРИЙМУ негайно кількох міспелки хлопців на науку механічного рем-есла в унічешоу 7. класою або 4. клас-ті. в доброї родині. — Юлія Ломата, вул. Сенкевича 9. 2399 2-4

ГОДИННИКИ тільки найліпших фа-брик препіційні пролаз за годинку і на рати від десятків лт а найліпшої сто-ропи звісна фірма Іван Зельтенрайх. Львів, пл. Марійська ч. 5. 3 97-?

ВЖЕ ВІЙШЛИ Немільні Проповідні о. Юрія Кміта, парота в Чай-ковичах (почта: Rokosce ad-Rudki), Я продаються по 9 золотих. Для Аме-рикан 2 долари. 2393 3-4

ШЕНКЛІВНА. Пекарська 44. Курс до кваліфікації і жатура від 16. липня. 1500 апробованих. Ціна 70 зол. вишоло 10 зол. 2168 8-12

Комахи идуть рука в руку зі смертю.

Необхідна оборона проти насікомих, які проноса-ть до мешкання заразки різних недуг і докучаючи, не дають нам спокою.

Борімся з ними при допомозі ФЛІТУ.

Як наслідок довгих старань і до-свідів, ФЛІТ є найкращим засобом, що мікловито нищить мух, комарів, блох, пусань та інші на-сідки. ФЛІТ доходить до всіх і матеріалів. ФЛІТ записи не по-ширять та шкідливі, убиваючи в них

Набувати можна у всіх антиках і античних складах.

Центральне асудуництво в Польщі „Standard Nobel w Polsce“ S. A. Centrala-Warazawa, Al. Jerozolimska 57.

Висолі склада і представництва у всіх великих містах Польщі.

Жадайте мейові бланки в чорному екадї.

НИЩИТЬ: Мухи, комарі, міль, комахи, блохи, блошиці, пусань і всі інші види овидів з їх гніздами.

Для екадів найкращий засіб, асудуництво ручними розпорочувачами